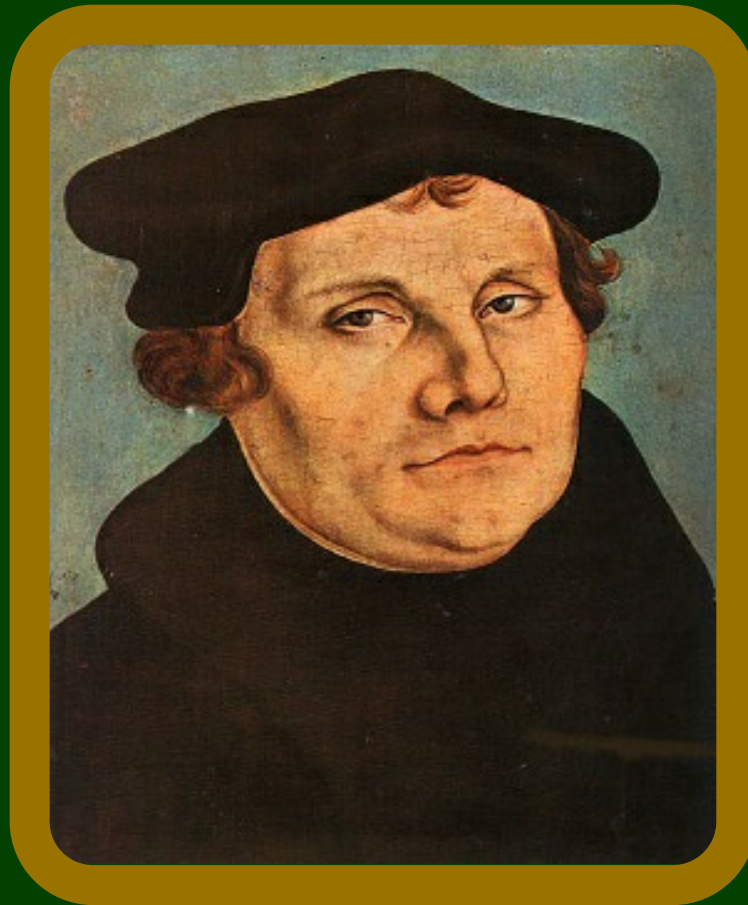

Index

Dr. Maarten Luther

Gods Liefde in Christus

Gehouden in een huiselijke Godsdienst oefening
Op 10 Junie 1538 (2e Pinksterdag)

Uit een preek van Luther over Johannes 3:16

Bronvermeldingen: Nachträge zu den Predigten des Jahres 1534 und 1535, Weimarer Ausgabe, dit is WA 41, 753, 1 – 762, 17 (S. 753-762). Vergelijkbare weergaven: Walch (1) 13, 1450-1459; Walch (2) 13, 2094-2106; Erlangen (1) 4, 109-123; Erlangen (2) 5, 222-235; Erlangen (2) 20 (1), 120-133

Wilt u deze preek/Luthercitaten ter kennismaking doorsturen aan uw vrienden. Er zijn geen kosten aan verbonden. Voor het aanmelden/afmelden van deze wekelijkse citaten kunt u gebruikmaken van ons e-mailadres info@maartenluther.com en van onze website: www.maartenluther.com (contact op de homepage).

Lezen Johannes 3 (of gedeelte daarvan).

Tekstvers: 'Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.'

Johannes 3:16

Eventueel voorwoord (extra uit Luthers geschriften als de preek als kerstpreek bedoeld is):

Al zou ik alles tot voorbeeld nemen, ook het kostbaarste en allerbeste wat in de wereld te vinden is, dan zou het toch de naam 'Zaligmaker' niet kunnen dragen.

Ik moet met mijn zonde buiten al het geschapene treden! Nee – zon, maan en sterren, alle schepselen tezamen, hun artsen, geleerden en machtigen kunnen mij niet verlossen. Wanneer ik sterf, zie ik niets dan enkel donkerheid en duisternis, en toch blijft dit licht 'voor u is heden de Zaligmaker geboren' voor mijn ogen, en vervult hemel en aarde. Deze Zaligmaker zal mij verlossen als alles mij verlaat. Zo groot moet in mijn ogen dat licht worden, namelijk dat Hij mijn Zaligmaker is, dat ik kan zeggen: Lieve Maria, u hebt dit Kindje niet alleen voor uzelf gebaard – u bent wel Zijn moeder, kan Het in uw armen dragen en in doeken wikkelen en het uit de kribbe nemen en er weer inleggen. Maar toch is dit Kind óók voor mij geboren, want Christus zegt: 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' (Johannes 3:16).

Als een mens vanwege dit Kind al het andere kon vergeten en alles voor hem - of het nu geld, bezit, macht of eer was -: alle glans en schijn zou verliezen, zodat hij vanwege dit Kind alles verachtte wat op aarde is, waardoor de hemel met zijn sterren en de aarde met al haar macht en al haar schatten voor hem tot niets zouden worden, dan zou hij het echte voordeel en de vrucht van deze preek van de engel hebben! Daartoe moeten we ten slotte ook komen dat voor ons – om het maar kort te zeggen – alles duisternis wordt en dat we niets anders weten dan deze preek van de engel: 'Ik verkondig u grote blijdschap, want voor u is heden de Zaligmaker geboren.' (vgl. Lukas 2:10 vv).

WA 32, 264, 20 – 265, 10

onder alle deugden – zoals u al weet – niet één groter dan de liefde. Wat u liefhebt, daar hebt u graag alles voor over en daarvoor stelt u gewillig alles in de waagschaal, zelfs al zou het uw eigen leven kosten. Geduld, kuisheid, matigheid, enzovoort, zijn ook wel deugden, maar vergeleken met de liefde zijn zij maar gering. De liefde omvat namelijk alle deugden en daaruit moeten alle andere deugden voortkomen.

Wie vroom en rechtschapen is, doet niemand onrecht en geeft aan ieder het zijne. Waar echter liefde is, daar geeft de mens ook zichzelf geheel en al, daar is hij bereid en gewillig om alles te doen wat u van hem vraagt. Christus zegt hier dat de Heere onze God ons niet geeft omwille van enige deugd van ons, om verdienste of recht, maar uit kracht van de grootste deugd: de liefde. Als wij ons deze onpeilbare liefde van Zijn Goddelijk hart voor ogen stellen en van harte geloven dat God de hoogste en grootste Gever is, en bovendien dat Zijn geven voortvloeit uit de hoogste deugd, de liefde, dan moet ons hart wel opspringen van vreugde en moet alle droefheid verdwijnen.

Let ook op de manier van geven. Dat alles alleen uit liefde gedaan wordt, maakt het geschenk nog veel groter en heerlijker. Zoals men wel tegen elkaar zegt: 'Het is uit liefde gegeven', als men weet dat het uit een hart vol liefde komt. Als u echter aan de oprechtheid van het hart van de gever twijfelt, dan heeft het geschenk ook niet veel waarde meer. Wanneer dus bijvoorbeeld iemand door een ongeluk een oog of een voet verloren had, en hij geloofde zeker dat dit uit Goddelijke en Vaderlijke liefde gebeurd was, dan zou voor die persoon dat ene oog of die ene voet veel liever zijn, dan anders honderd voeten of ogen. En nu zegt Christus met duidelijke woorden, dat God ons liefheeft, dus daaraan hoeft u niet te twifelen. Uit liefde behoren wij nu al Zijn gaven en daden lief te hebben en die op hoge prijs te stellen. In het bijzonder geldt dat wel van de gaven die door Hem zijn ingesteld tot onze zaligheid en tot versterking van ons geloof, namelijk de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Al schijnt het voor de wereld geen waarde te hebben, dan moet het voor ons toch als het hemelrijk en de zaligheid zijn. Deze gaven behoren ons vrolijk en gelukkig te maken, omdat deze uit Vaderlijke liefde voor ons ten goede ingesteld zijn en uitgedeeld worden. Daarom leert Christus ons hier niet slechts dat Zijn Vader ons 'iets' schenken wil, maar Hij zegt er ook bij op welke manier God dat schenken wil. Namelijk uit Vaderlijke, Goddelijke liefde!

HET GESCHENK

De Gever is groot en het hart waaruit de Gave gekomen is, is ook groot. De Gave Zelf is groot en onuitsprekelijk! Wat geeft de grote Gever uit Zijn grote Goddelijke hart? Zijn enige Zoon! Dat is niet een stuiver of een gulden, niet een koe of een paard, niet een oog of een oor, niet een hand of een voet, niet een koninkrijk, ja, zelfs niet de hemel met zon, maan en sterren, of alle schepselen, maar Hij geeft Zijn eniggeboren Zoon! Die zo groot en hoog verheven is als Hijzelf, en te loven en te prijzen is tot in eeuwigheid. Amen.

Dit Geschenk moest louter vuur en licht in onze harten worden, zodat wij nooit meer zouden ophouden van vreugde te dansen en te springen. Want zoals de Gever en Zijn liefde oneindig en onuitsprekelijk zijn, zo is ook de Gave oneindig en onuitsprekelijk. U

geeft Uw enige Zoon! O God, wat heeft U Zelf nog gehouden? U geeft Uzelf en alles wat U hebt met Uw Zoon, zoals Paulus in de brief aan de Romeinen zegt: 'Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?'

Het mag zijn wat het wil: duivel of dood, hel of hemel, zonde of gerechtigheid, leven of dood; alles, alles moet het onze zijn, aangezien de Zoon in Wie al de volheid Gods woont, als Geschenk en Eigendom aan ons is gegeven.

Wanneer wij dus oprecht geloven en dit verheven Geschenk door het geloof ontvangen en aannemen, dan moeten alle schepselen (ze kunnen goed of kwaad zijn), leven of dood, hemel of hel, ons tot zaligheid dienen. Paulus zegt daarover: 'Want alles is uwe. Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Céfas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe; doch gij zijt van Christus, en Christus is Gods' (1 Korinthe 3: 21-23). Want als wij deze Gave goed willen bezien, moeten wij belijden dat het een Geschenk is dat alles op aarde overtreft. Dat alle schatten van de hele wereld in vergelijking hiermee zijn als één graankorrel bij een berg van goud.

Maar daar komt nu het ellendige ongeloof en die grote en blinde duisternis. Wij horen wel over dit verheven Geschenk en over deze grote Schat, maar geloven er toch niets van, waardoor deze troostvolle woorden aan onze oren voorbijgaan en het hart ze zich toch niet toe-eigent.

Wanneer u bijvoorbeeld een voordelige koop op een kasteel of een mooi huis zou kunnen doen, bent u daarmee zo bezet dat het wel lijkt alsof uw hele leven van dat aardse goed afhangt. Hier echter, waar verkondigd wordt dat God uit louter liefde Zijn Zoon aan de wereld gegeven heeft, hier zijn wij zo traag en lui dat het zonde en schande is.

Aan wie ligt het dan dat wij alle gaven en dit Geschenk zo gering achten? Dat wij zulke woorden niet ter harte nemen en er niet voortdurend aan denken? Dat ligt aan niemand anders dan aan de ellendige duivel. Hij verblindt onze harten zozeer dat wij deze heerlijke prediking over onze hoofden laten heengaan en ons intussen bekommeren over allerlei tijdelijke zorgen. Daarom heb ik in het begin gezegd dat u alle dagen met deze woorden moet opstaan en naar bed gaan. Opdat het toch een beetje tot ons hart doordringt en wij de Heere ook van tijd tot tijd dankzeggen voor deze onuitsprekelijke weldaad. Want hier is alles zo verheven als mogelijk is: de Gever, de liefde en het Geschenk dat ons uit pure liefde gegeven wordt. Niet uit verdienste. Het wordt zó gegeven dat het een Gave blijven moet en niet geleend of betaald kan worden. Een Gift waarvoor u niets geeft en niets anders doet dan de handen ophouden en Die gewillig en gaarne aannemen. Maar het is God geklaagd dat er geen harten en handen zijn die dit Geschenk willen aannemen, zoals het ons wordt aangeboden. Een Geschenk namelijk, dat geheel ons eigendom zal zijn en blijven tot in eeuwigheid!

DE ONTVANGER

U zult zich nu afvragen wat dat toch voor mensen zijn van wie gezegd moet worden dat ze het Geschenk weigeren.

Stel u eens voor dat er een arme bedelaar is die niets of niemand in de wereld heeft en geen raad weet van de honger. Een rijke vorst of koning schenkt hem uit barmhartigheid een kasteel, en bovendien elk jaar een groot inkomen. Deze man stelt de bedelaar aan tot heer over het kasteel en zegt: 'Dit alles wil ik u voor niets geven.' Als die bedelaar dan de rijke man de rug toekeert en zegt dat hij dat niet wil hebben, zou de hele wereld dan niet over deze bedelaar spreken en zeggen, dat zij nog nooit zo'n dwaas mens hebben gezien? Dat moest toch geen mens, maar eerder een koe zijn geweest? En zó doet men nu in de wereld!

Nu echter wordt aan deze wereld hier geen kasteel of koninkrijk aangeboden, maar Gods Zoon Zelf. En God zegt en beveelt dat u Zijn Geschenk alleen maar als uw eigendom hoeft aan te nemen. Maar degenen die het niet willen hebben en God de rug toekeren – dat zijn wijzelf – zullen het niet ontvangen. Kijk nu eens wat een grote en ontzettende zonde en dwaasheid het ongeloof is. Hoe onnatuurlijk het is dat u zich op die manier tegen een geschenk verzet en het niet wilt hebben.

Wat komt hierin duidelijk naar voren hoe dom en dwaas de hele wereld is. Zij verheugt zich niet over zulke gaven. Het mankeert bij hen alleen daaraan dat zij niet aangrijpen en nemen wat hen wordt aangeboden. Als het geld of nieuwe kleding betrof, zou u het wel met beide handen aangrijpen en vrolijk zijn. Maar omdat het Gods Zoon Zelf is, houdt iedereen zich alsof hij Hem niet nodig heeft. Daarom is de ontvanger hier ook met naam en toenaam getekend, hij heet: 'DE WERELD'. Dat is toch eigenlijk een afschuwelijke ontvanger. Vooral als u hem met het grote Geschenk gaat vergelijken. Want waaraan heeft de wereld de Liefde, dit Geschenk, verdiend? Zij is toch immers de bruid van de duivel en Gods vijand, de grootste godslasteraarster die je bedenken kunt? Want ná de duivel heeft God geen grotere vijand dan de wereld. Ondanks dat staat hier: 'God heeft de wereld alzo liefgehad, dat Hij Zijn enige Zoon gaf.' Schrijf dit in uw hart. U hebt gehoord hoe goed God is en dat Hij Zijn Geschenk uit pure liefde geeft. Hoor en leer dan ook wat de wereld is, namelijk, één grote massa mensen die aan niets geloven, die God en Zijn Woord tot een leugenaar maken. Ja, die de Naam en het Woord van God lasteren, bespotten en vervolgen. Verder zijn het mensen die hun vader en moeder ongehoorzaam zijn, moordenaars, echtbrekers, verraders, dieven en misdadigers, enzovoort. Wij zien en ondervinden dagelijks dat de wereld vol trouweloosheid en godslastering is. God schenkt uit louter liefde Zijn Zoon aan deze 'lieve bruid', aan dit 'lieftallige kind', dat wil zeggen: aan Zijn grootste vijand!

De waarde van de Gave is nog groter als wij bedenken dat de Heere onze God Zich er niet aan stoort dat wij zulke doortrapte boeven zijn. Integendeel, alle verkeerdheid, waardoor Zijn Naam beledigd wordt en waardoor u in allerlei ongehoorzaamheid tegen

God leeft, neemt Hij in een ogenblik weg. Want omdat de Gever zo groot, en het Geschenk zo verheven is, had de slechtheid van de wereld Hem eigenlijk moeten weerhouden. Maar God overwint Zichzelf. Hij schuift alle zonden tegen de eerste en tweede tafel van de wet op de achtergrond. Hij wil er niet van weten. Ja, juist omwille van deze zonde, deze jammer en ellende waar wij arme zondaren in zitten, voor eeuwig moesten blijven en ondergaan als God ons niet te hulp kwam. Juist dáárom bewijst Hij ons deze grote liefde.

Moet u nu niet deze genadige God van uw kant van harte liefhebben, en alle goeds van Hem verwachten? Van Hem Die de zonden vergeeft, Die Zich aan de wereld en al haar ontelbaar vele zonden niet wreekt? Want als de zonden van ieder mens persoonlijk al niet te tellen zijn, hoe zou iemand de zonden van de hele wereld kunnen tellen? En toch staat hier dat God de wereld alles kwijtschelden en vergeven wil, want waar de liefde van God komt, daar moet ook vergeving van zonden zijn. Wij moeten dus ons hart openstellen en verder over deze liefde nadenken. God is zozeer bewogen met de wereld, die Zijn natuurlijke vijand is, dat Hij Zichzélf aan haar geeft, zodat u niets anders dan enkel genade en vriendelijkheid te verwachten en te hopen hebt. Het ga zo het wil in dit tijdelijke leven, goed of slecht, u mag deze liefde aangrijpen en alle goeds van God, omwille van Christus, verwachten.

Door zulke gedachten zal ons hart toch verheugd en verblijd worden. Alle christenen moeten met mij belijden dat wij onder het pausdom in allerlei gruwelen en afgoderij geleefd hebben. Dat wij ons met allerlei zonden bezoedeld hebben. Dit goddeloze leven nu heeft God niet gestraft naar dat wij verdiend hadden, maar Hij heeft het licht, Zijn liefde, doen opgaan. Hij heeft de Zoon Die Hij al eerder aan de wereld geschonken had, door het Evangelie weer opnieuw geopenbaard, zodat wij deze heerlijke prediking nu weer kunnen horen en begrijpen: God toernt niet tegen de wereld, maar betoont enkel liefde, want Hij schenkt Zijn Zoon.

Maar God ontfermde Zich over ons terwijl wij zo ondankbaar waren en deze vreugde helemaal niet bij onszelf ondervonden. Als wij er eens goed over nadachten en niet zo koud waren, zouden onze harten van vreugde opspringen. Wij zouden dan niet alleen Gode van harte dienen, maar om Hem ook graag alles willen lijden en daarbij nog lachen en vrolijk zijn, vanwege de Schat die wij van Hem ontvangen hebben. Wij hebben het aan ons ongeloof te danken dat deze vreugde wordt verhinderd en wij wél naar de vreugde van deze wereld verlangen, die toch niets betekent en die enkel verlies is.

TOEPASSING

Tot nu toe hebben wij kort gesproken over deze drie stukken: wie de Gever is, waarin het Geschenk bestaat en aan wie het geschonken is. Over deze drie stukken kunnen wij niet genoeg naar waarde spreken. Nu volgt [als toepassing] het vierde punt: wat God met dit Geschenk bedoelt.

Hij geeft het namelijk niet met het doel opdat wij er slechts van eten en drinken, ons kleden en voeden zullen. Veel minder nog dat het ons tot dood of ongeluk zal strekken. Maar zoals wij ook over de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal leren, dat u het als heilzaam en nuttig moet beschouwen, zo is het hier ook. De Gave van God moet daartoe dienen en is ook daartoe geschonken, opdat allen die in Hem geloven, niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben. Hier hoort u het, het is er niet om te doen om veel geld of goed of de gehele wereld te hebben, maar juist opdat wij daardoor van zonde en dood bevrijd worden en niet verloren zullen gaan. Dat is het wat de Zoon, Die ons uit liefde geschonken is, tot stand zal brengen: de duivel verslonden en de hel uitgeblust. Dat wij door Christus van de eeuwige ellende, waarin wij vanwege de zonde verzonken zijn, verlost worden. Dat alles zal door deze Gave bewerkt worden.

Er is dus reden genoeg om vrijmoedig toe te gaan, omdat wij hier uit de mond van onze Heere Christus Zelf horen dat Hij aan ons geschonken is, opdat de hel gesloten wordt en wij, in plaats van een bevreesd en bang hart, een gerust en vredig hart zullen hebben. Ja, en deze woorden zeggen nog meer, namelijk dat het eeuwige leven ons eigendom zal zijn en blijven en de dood niet meer wordt gezien. Dat het niets dan vreugde is door dit heerlijk vertrouwen dat wij een genadige God in de hemel hebben. Een God Die ons liefheeft en uit pure liefde Zijn Zoon geeft, opdat wij niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben. Dat zijn woorden die u onmogelijk in al hun diepte doorgronden kunt. Daarom moet een christen dagelijks bidden of God hem door Zijn Heilige Geest deze woorden diep in het hart wil schrijven en het hart in wederliefde wil ontsteken. Inderdaad, dan zullen wij ware godgeleerden worden, mensen die naar waarheid over Christus spreken, die alle andere wind van leer veroordelen en voor dit geloof gewillig alles lijden en ondergaan wat God ons toeschikt.

Wij horen deze prediking wel met onze oren, maar nemen haar niet aan met het hart, daarom kan de prediking geen vrucht voortbrengen. Het blijft met ons morgen net als vandaag, en vandaag als gisteren. En dit tot onze eeuwige schade en schande. De grote klacht van de verdoemden in de hel zal wezen, dat zij zulke vertroostende woorden geheel in de wind hebben geslagen.

Maar laten we nu verder zien wat de manier is waarop u dit Geschenk moet aannemen en hoe u deze kostbare en verheven Schat in uw hart moet bewaren. Dat wijst Christus aan met de woorden: 'opdat allen die in Hem geloven, niet verloren gaan.' Namelijk met het geloof dat vanwege Christus alle genade en barmhartigheid van God verwacht. Het geloof is de hand die wij moeten ophouden en waarin wij deze Gave moeten ontvangen. Want zoals God uit liefde en barmhartigheid deze Schat geeft, nemen wij deze Schat aan. Wij kunnen hem alleen door het gelóóf aannemen. Er is geen sprake van verdienen door in een klooster te gaan, of dit of dat te doen.

Onze werken hebben niets vandoen met deze Schat. Het gaat erom dat wij alleen door het geloof de hand ophouden. Zoals God door Zijn liefde de Gever wordt, zo kunnen wij alleen door het geloof in Christus de ontvangers worden. Dit betekent dat wij geloven zoals we het horen. God is barmhartig en genadig en betoont Zijn barmhartigheid en liefde aan ons doordat Hij Zijn eniggeboren Zoon Mens laat worden. Hij legt al onze zonden op Hem. Lees maar wat Johannes zegt: 'Zie, het Lam van God, Dat de zonde der wereld wegneemt' (Joh. 1:29). Met deze Gave en zoveel liefde van God moeten wij ons hart tot rust brengen, dwars tegen de zonde en een kwaad geweten in, want God bewijst omwille van Christus geen toorn of ongenade tegen ons, maar louter liefde en genade.

Wie dit gelooft, wordt zeker zalig. Want dit Geschenk is immers zo groot dat het dood, zonde en alle ongeluk wegneemt, zoals een druppeltje water verdwijnt als je het in een grote vuuroven laat vallen. Zo spoedig als de zondaar Christus aanraakt – en Christus door het geloof aangegrepen wordt – zijn de zonden weg en verdwenen, zoals een strohalmpje in een groot vuur verbrandt, of een zandkorreltje verdwijnt in de diepte van de zee. 'Zo lief heeft God de wereld gehad', zijn levende woorden die in goud geschreven staan. O God, geef toch dat wij ze ook echt met ons hart verstaan mogen!

Want wie ze gehoord heeft, die zal door geen duivel, zonde of dood meer verschrikt worden, maar met een vast vertrouwen zeggen: 'Ik ben onbevreesd, want ik heb de Zoon van God, Die God mij uit liefde geschonken heeft. Dat moet waar zijn, want het staat in Gods Woord, in het heilig Evangelie. Uw Woord, o Heere, en Uw Zoon Jezus zullen mij niet bedriegen. Hierop wil ik steunen en vertrouwen. O God, als mijn geloof zwak is, geef mij genade, dat ik Uw Woord vaster geloven mag, want anders kan ik met dit grote Geschenk en deze grote Liefde niets doen.'

Hij zegt: 'die in Hem geloven', en niet: die dit of dat werk ondernemen en daardoor zichzelf met God verzoenen willen. Alleen het geloof kan en moet deze Schat aangrijpen. Onze tegenstanders mogen tegen deze leer hun stem verheffen zoveel zij willen, het blijft toch staan: 'Die in Hem geloven, zullen niet verloren gaan, maar het eeuwige leven hebben.' Daar moet het bij blijven, als u het tenminste de Heere Christus in Zijn Woord niet wilt verbeteren.

'Ja', zegt u, 'als ik net als Petrus, Paulus of als de maagd Maria was, zou ik mij wel kunnen troosten met dit Geschenk, want die zijn heilig en dat Geschenk is ongetwijfeld voor hen bedoeld. Maar hoe kom ik, arm zondaar, tot de zekerheid dat ook ik ermee bedoeld ben? Ik heb God immers op zoveel manieren vertoornd en Hem zo dikwijls beledigd?' Zulke gedachten blijven niet uit als het hart onder de verkondiging van dit Woord zichzelf eens goed beschouwt en aan zijn misdaden denkt. Maar dan moet u op uw hoede zijn dat u niet buiten Gods Woord om gaat en te veel aan zulke gedachten toegeeft. Dan moet u zich snel weer tot het Woord wenden en daarnaar oordelen, want zulke gedachten zijn niets anders dan het echte ongeloof dat ons van zo'n Geschenk en zo'n troostvolle prediking wil aftrekken. Ongeloof kunt u nergens anders mee afweren dan met het Woord van God.

Onze Heere Christus Zelf leert ons dat wij werkelijk geen reden hebben om aan dat Woord te twijfelen. Hij zegt immers dat Zijn Vader in de hemel, Die de waarachtige en eeuwige God is, 'de wereld alzo heeft liefgehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.' Nu moet u met alle mensen toch erkennen dat de wereld niet Petrus, Paulus of Maria heet, maar dat de wereld heet: het gehele menselijke geslacht als één geheel. Geloof u dat u een mens bent? Als u dit niet kunt geloven of weten, grijp uzelf dan bij de oren of bij de neus, of u niet evengoed mens bent als ieder ander. Waarom wilt u uzelf dan uitsluiten van het woordje 'wereld'? Terwijl Christus met duidelijke woorden zegt dat God Zijn Zoon niet alleen aan de maagd Maria, aan Petrus of aan Paulus gegeven heeft, maar dat Hij Hem aan de wereld gegeven heeft, opdat allen die de naam van 'mensenkinderen' dragen, Hem zullen aannemen.

Wanneer ik Hem niet wil aannemen, alsof Hij mij niet toebehoort - en u wilt Hem ook niet aannemen - dan volgt daaruit dat deze woorden van Christus niet waar moeten zijn, want Hij zegt dat Hij aan de wereld gegeven is. Daarom moet u uit deze woorden besluiten dat dit Geschenk u evengoed gegeven is als Petrus of Paulus, omdat u net zo goed mens en een stuk der wereld bent als zij. Maak God in Zijn Woord toch niet tot een leugenaar door de gedachte: wie weet, zou ik ook wel onder degenen zijn, aan wie deze Zoon geschonken en het eeuwige leven beloofd is? Dat noem ik de Heere onze God tot een leugenaar maken. Wanneer u dus zulke gedachten te binnen schieten en het lijkt alsof de duivel voor u staat, vlucht dan naar het kruis, opdat zulke gedachten u niet misleiden. En zeg: 'Wat gaat het mij aan dat ik geen Petrus of Paulus ben?'

Als God deze Schat alleen had willen geven aan hen die het waardig waren, had Hij deze aan de engelen, de zon of de maan moeten geven. Dat zijn reine en onbevleete schepselen, die steeds naar Gods ordening en wil wandelen. Maar hier staat dat Hij deze Schat aan de wereld gegeven heeft. In het voorgaande hebben wij aangetoond dat *die* het waardig is, omdat God het zegt. Daarom, al ben ik geen Petrus of Paulus, ik wil me toch niet van dit Geschenk laten uitsluiten. Ik wil er evenveel voordeel van hebben als David en alle apostelen. Want wie is David geweest? Heeft hij dan niet verschrikkelijk en vreselijk gezondigd? Hoe zijn de apostelen geweest? Waren ze niet allemaal zondaren? Zijn zij het wel waardig geweest?

Daarom moet niemand mijn preek opvatten als: ik ben een zondaar, ik ben niet even vroom en heilig als Petrus, daarom mag ik dit Geschenk niet aannemen en er mij mee troosten. Nee, nee! Doe dat toch in geen geval. Maar zeg: ik mag zijn wat ik wil, maar mijn God tot een leugenaar maken, mag ik niet, want ik behoor óók bij de wereld. Daarom, als ik zo'n Geschenk niet zou willen aannemen, zou ik naast alle andere zonden ook nog deze begaan, dat ik God tot een leugenaar maak. Ja, zegt u, als Hij het alleen aan mij beloofd had, zou ik het wel kunnen geloven. Dan kon ik er zeker van zijn, dat het voor mij bedoeld was.' Neen, lieve mensen! Hij zegt in het algemeen dat deze Zoon en het eeuwige leven aan de gehele wereld beloofd en geschonken zijn, opdat niemand buitengesloten zou zijn.

Wie zichzelf echter buitensluit, zal dat dan ook zelf moeten verantwoorden. De Heere zegt niet: 'Ik zal hen oordelen.' Maar: 'hun eigen mond zal hen oordelen', omdat zij door hun ongeloof, tegen het duidelijke Woord van God in, dit Geschenk hebben verworpen. Ondanks dat door God de sacramenten van Doop en Avondmaal zijn ingesteld, zodat daardoor ieder in het bijzonder zich dit Geschenk zou kunnen toe-eigenen.

Zie, dat is de rijke inhoud van deze heerlijke tekst in het kort, en zo eenvoudig mogelijk verklaard. Wij kunnen de waarde ervan nooit hoog genoeg schatten. Dit is immers de grondslag van de leer waarbij wij moeten sterven en zalig worden. Een leer waarin Christus ons zo zuiver en lieflijk mogelijk wordt voorgesteld. Namelijk dat Hij ons eigendom is, door de Vader uit louter liefde geschonken. Een liefde die Hij als een genadig God voor deze boze en ondankbare wereld heeft. Zo leert u wat een Schat en troost wij als christenen hebben. Wat de wereld is, wie God is, en hoe wij alléén door het geloof tot die genade komen. Christus zegt: 'opdat allen die in Hem geloven, niet verloren gaan maar het eeuwige leven hebben.'

De prediking van de goede werken, die door de Heilige Geest op zo'n geloof volgen, hoort thuis op een andere plaats. Hier gaat het alleen over wat wij van God ontvangen, en hoe wij dat moeten ontvangen. Wat een christen echter moet doen om een gewillig kind van God te worden, en dankbaar te zijn voor zulke grote gaven als het eeuwige leven en de liefde van God, daarover spreekt Christus hier niet. Daarom willen wij het ook laten bij dit ene stuk, dat wij alleen uit genade zalig worden en die genade alleen door het geloof kunnen ontvangen, zonder ook maar iets van ons of onze verdienste. Alles wat voor het eeuwige leven en voor de vergeving van zonden nodig is, ligt geheel en alleen in de liefde en barmhartigheid Gods opgesloten! God moge ons Zijn genade geven, opdat wij ook zo zullen geloven. Verder, dat wij daarvoor met vreugde alles lijden, sterven en eeuwig zalig worden. Amen!
Daartoe helpe ons onze Heere God door Zijn Zoon, onze Heere Jezus Christus! Amen.

Uit een preek van Luther over Johannes 3:16

Nachträge zu den Predigten des Jahres 1534 und 1535, Weimarer Ausgabe, dit is WA 41, 753, 1 – 762, 17 (S. 753-762). Vergelijkbare weergaven: Walch (1) 13, 1450-1459; Walch (2) 13, 2094-2106; Erlangen (1) 4, 109-123; Erlangen (2) 5, 222-235; Erlangen (2) 20 (1), 120-133

Wilt u deze preek/Luthercitaten ter kennismaking doorsturen aan uw vrienden. Er zijn geen kosten aan verbonden. Voor het aanmelden/afmelden van deze wekelijkse citaten kunt u gebruikmaken van ons e-mailadres info@maartenluther.com en van onze website: www.maartenluther.com (contact op de homepage).

Naar de eerste pagina